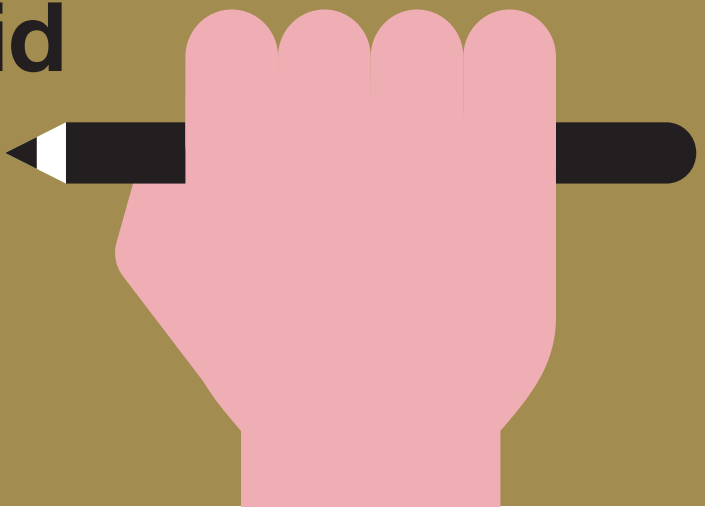
Koers 2020 – 2024
Stichting Lezen en Schrijven

Samen pakken we laaggeletterdheid aan

Een samenleving wordt sterker als iedereen kan meedoen

In Nederland hebben 2,5 miljoen volwassenen moeite met lezen, schrijven of rekenen. Voor hen is meedoen moeilijk. Denk aan solliciteren, reizen, apps gebruiken of toeslagen aanvragen. Doordat mensen moeite hebben met lezen, schrijven of rekenen, hebben zij vaak ook moeite met het gebruik van een computer of een smartphone. Dat maakt meedoen in deze tijd nóg lastiger.

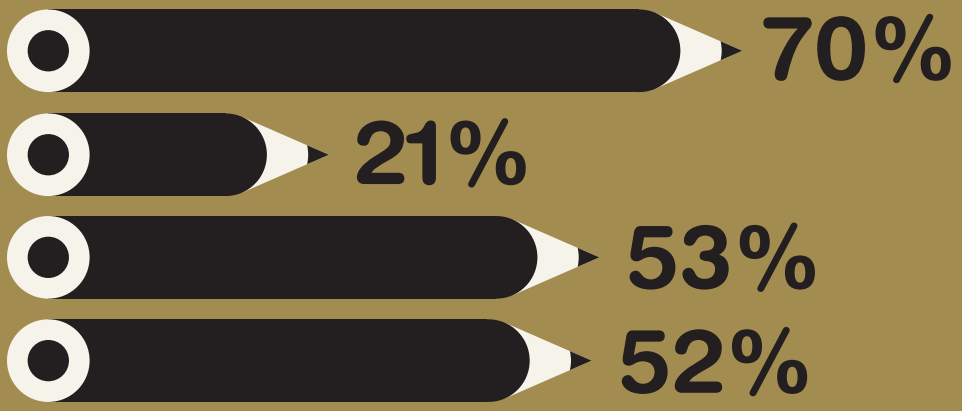
Zo ontstaat er een kloof tussen mensen die goed kunnen lezen en schrijven en mensen die daar moeite mee hebben. Voor een stabiele, sterke samenleving is het belangrijk dat we deze kloof overbruggen.

Wij zetten ons ervoor in dat:

- Volwassenen op hun eigen niveau en in hun eigen buurt, kunnen en mogen leren.
- Kinderen goed kunnen lezen, schrijven en rekenen als ze van school komen. En moeite met lezen en schrijven niet meer doorgegeven wordt van ouder op kind.
- Overheden, bedrijven en organisaties eenvoudig communiceren en toegankelijk zijn voor iedereen.
- Dit lukt alleen als overheden, bedrijven en (maatschappelijke) organisaties goed met elkaar samenwerken.

“Het is belangrijk om laaggeletterdheid te verminderen én te voorkomen. De invloed van onvoldoende kunnen lezen en schrijven in onze maatschappij wordt namelijk groter en het aantal laaggeletterden neemt nog steeds toe. Een voorbeeld waarbij we verbinding maken tussen verminderen en voorkomen is de gezinsaanpak. Samen met andere organisaties werken we aan oplossingen om laaggeletterdheid binnen laagtaalvaardige gezinnen aan te pakken.”

Geke van Velzen, directeur-bestuurder

van de deelnemers ervaart betere taalvaardigheden.

heeft een betaalde baan gevonden of een stap gemaakt in de huidige baan.

voelt zich psychisch gezonder.

ontmoet meer mensen en onderneemt meer.

Bron: De Greef, Segers, & Ipektzidou, 2018; De Greef, Segers, & Nijhuis, 2015

Verminderen, voorkomen en toegankelijk maken

Wij zetten ons in voor iedereen die moeite heeft met lezen, schrijven en rekenen en daardoor ook met een computer of een smartphone. Zodat iedereen in ons land kan meedoen.

Zo werken wij

1. Agenderen en activeren

We maken meer mensen bewust van laaggeletterdheid. Daarmee zoeken we steun voor de aanpak ervan. We willen dat iedereen het normaal vindt dat volwassenen blijven leren.

2. Adviseren en doen

We verbinden mensen en organisaties met elkaar en bouwen netwerken. We ondersteunen gemeenten bij hun aanpak van laaggeletterdheid. We geven advies en voeren projecten uit die helpen bij het voorkomen en verminderen van laaggeletterdheid.

3. Kennis ontwikkelen en vernieuwen

We doen onderzoek en verzamelen kennis en kunde over hoe we laaggeletterdheid aan kunnen pakken. We delen onze kennis actief met overheden, bedrijven en (maatschappelijke) organisaties. Op basis van deze kennis starten we nieuwe projecten.

Bereikte resultaten

In heel Nederland werken partijen samen om laaggeletterdheid aan te pakken. Sinds 2012 ondersteunt Stichting Lezen en Schrijven gemeenten bij het bouwen en onderhouden van lokale en regionale taalnetwerken.

We hebben in de afgelopen vier jaar 120.000 laaggeletterde volwassenen bereikt en taalscholing georganiseerd met de aanpak Taal voor het leven. Zij zijn onder andere begeleid door 30.000 getrainde vrijwilligers.

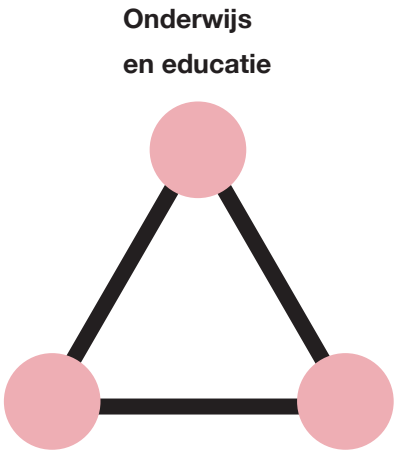
De taalnetwerken – met o.a. gemeenten, bibliotheken, welzijnsorganisaties, vrijwilligersorganisaties, roc's en andere taalaanbieders – hebben door samenwerking al goede resultaten behaald.

"We hebben als gemeente een aanvalsplan gemaakt om laaggeletterdheid bespreekbaar te maken. We vonden direct vele partners om samen aan de slag te gaan. We zien nu draagvlak ontstaan om laaggeletterden te vinden. We werken samen tegen laaggeletterdheid."

Bert van Swam, wethouder West Maas en Waal

Langdurig beleid dat werkt

De komende jaren gaan we aan de slag met een duurzame en doelgerichte aanpak. We zijn daarbij steeds op zoek naar nieuwe oplossingen. We blijven gemeenten ondersteunen in de lokale aanpak van laaggeletterdheid. En we gaan de komende jaren nieuwe programma's ontwikkelen.

We richten ons daarbij op de verbinding tussen drie domeinen: onderwijs en educatie, het sociaal domein, en de arbeidsmarkt, waar het gaat om een leven lang ontwikkelen. Het is belangrijk om laaggeletterdheid in alle drie de gebieden in het beleid op te nemen en daar acties aan te verbinden. Dan ontstaat er samenhang: een netwerk waarin onder meer welzijnsorganisaties, schuldhulpverlening, sociale diensten en educatie-instellingen elkaar weten te vinden en te versterken.

Aan de slag

Samen met verschillende partners en ervarings-deskundigen doen we onder andere het volgende:

Verminderen van laaggeletterdheid

- Laaggeletterdheid op de agenda zetten bij publiek en politiek. Een positieve leercultuur voor volwassenen stimuleren waarin zij zich een leven lang kunnen ontwikkelen.
- Gemeenten adviseren bij het opzetten en uitvoeren van een samenhangende aanpak van laaggeletterdheid. De gemeente heeft de regie en wij werken vraaggericht.
- Met het Groeimodel aanpak laaggeletterdheid gemeenten ondersteunen bij regionale en lokale beleidsontwikkeling. Het model helpt om doelen en verbeterpunten vast te stellen voor een goede integrale aanpak.
- Toegankelijk taalaanbod voor volwassenen bevorderen. Met voldoende formeel en non-formeel lesaanbod van goede kwaliteit, dat aansluit op wat iedereen nodig heeft.
- Onze diensten, producten en expertise door ontwikkelen. Zoals lesmaterialen, screeningsinstrumenten en trainingen voor professionals en vrijwilligers.
- Werkgevers ondersteunen om aan de slag te gaan met laaggeletterdheid. Zodat werknemers op de werkvloer kunnen werken aan hun basisvaardigheden.

"Laaggeletterdheid loopt als rode draad door de samen-leving heen. Het is ook in onze stad een heel groot vraagstuk. We betrekken werkgevers in de aanpak, want zij kunnen ongelooflijk veel betekenen voor mensen die moeite hebben met taal."

Peter Heijkoop, wethouder Dordrecht

Voorkomen van laaggeletterdheid

- Extra aandacht geven aan laaggeletterdheid binnen het gezin: kinderen stimuleren meer te lezen en ouders bereiken die moeite hebben met taal.
- Bevorderen van een integrale gezinsaanpak bij gemeenten door verminderen en voorkomen meer aan elkaar te verbinden.
- Bevorderen van investeringen in het taal- en rekenonderwijs, zodat het aantal kinderen dat met een te laag taalniveau van school komt daalt.
- Verbinden van partijen met een rol in het leven van jonge gezinnen, zodat een nieuwe generatie peuters op het juiste taalniveau aan de basisschool begint.

Toegankelijke dienstverlening

- Samen met ervaringsdeskundigen, overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties helpen om hun dienstverlening toegankelijk te maken voor laaggeletterden. Begrijpelijke communicatie is de norm.

Onze kennis en expertise stellen we beschikbaar voor gemeenten en andere partners. Dit doen we bijvoorbeeld via bijeenkomsten en door praktijkvoorbeelden te delen. Samen met Movisie starten we een expertisecentrum op het gebied van basisvaardigheden voor partners in het veld.

“Voor een laaggeletterde is het belangrijk dat contact met de overheid en andere organisaties makkelijk gaat. Zo voorkom je problemen en het stimuleert zelfvertrouwen en ontwikkeling. Als het bijvoorbeeld niet lukt om een online formulier in te vullen, is het prettig als je even kunt bellen met iemand die je verder helpt. Ik kan als ervaringsdeskundige hierover adviseren.”

Irma van Leerdam

Samen aan de slag

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met uw (lokale) adviseur van Stichting Lezen en Schrijven. Of bel **070-302 26 60** of mail naar **info@lezenenschrijven.nl**.

Stichting **Lezen en Schrijven**